

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skal vi tro paa Gud eller paa Athene? eller om Tro og Fornuft

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 39. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1814_235-txt-shoot-idm847.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hvad nu al den Snak om Metaphorer, Typer, Allegorier, Accommodationer, Antropomorphismer, Lærdomme, læmpede efter Tidsbegreber, og temporelle Bud angaaer, da kan Vankundige vel blive bange for det lange Geleed, men hvo som kiender det, veed, det er kun Spøgelser til at kyse Børn og gamle Kiærlinger i Mørke; saasnart de lugte Lys, fare de hjem til Helvede, hvor de har hjemme. Her at mønstre det smukke Selskab særdeles, lønner ikke Umagen, naar Man kommer frem af Mørket og siger reent ud hvilke Lærdomme i den christelige Lærebygning der skal være grundede paa Typer og Metaphorer, da først er det Tid, thi nu kunde vi jo ligefrem sige: ja vist er det muligt, at der kan være alt Sligt i Bibelen, men beviis at nogen af de Christnes Troesartikle 40er bygget derpaa, og kan du ikke det, da bliver Lærdommen jo ikke tvivlsom fordi den udsiges baade i Poesie og Prosa, baade i egenlige og billedlige Ord. Jeg vil derfor her kun bemærke, at under Typer og Allegorier forstaaes i det nyeste theosophiske Sprog hverken meer eller mindre end *Myther*, og ligesom Man alt har smukke Bøger om det Gamle Testamentes Mythologie, kan vi snart vente at see det Ny Testamente trykt i Germanien under Titel af: Die Göttliche und in der Wahrheit mythische Offenbarung Jesu Christi und seiner Adepten. Om Accommodationen maa jeg først bemærke, at den her er opstillet baade paa Latin og Dansk for at gjøre Rækken et godt Leed længere, og dernæst spørge om det ogsaa var Accommodation eller Læmpning efter Tidsbegreber at Jesus kaldte sig Gud Faders *eenbaarne Søn*? Det har Man jo rask paastaaet, og naar saa er, kan Man jo spare den hele Tvist om Bibelen, thi var Jesus ikke Guds *eenbaarne Søn*, da er Bibelen ei heller Guds Ord, ja da var Jesus en Bedrager og en Daare, en Bedrager, fordi han maatte vide at Ingen maa benytte sig af Folks Overtro til at anmasse sig guddommelig Værdighed, en Daare, fordi han ikke bedre kiendte sin Tid, thi Man vilde jo stene ham, (Joh. 10.) fordi han sagde, at Faderen og Han var Eet, og de dømde ham jo til Korset, fordi han, som var et Menneske, udgav sig for Guds Søn, en Dom der var aldeles retfærdig, dersom han ikke var den Guds *eenbaarne Søn*. Derimod maatte vi rose Paulus og Barrabas, som ikke vilde benytte sig af Hedningenes Overtro i Lycaonien, der de ansaaes for Guder, skjøndt de derved kunde givet deres Ord guddommelig Anseelse (Ap. Gg. 14.) det maatte kun forundre os at Disciplene vare langt over deres Mester. Er det derimod vist, at Jesus var Guds *enbaarne Søn*, og at Han ikke talde andre Ord end dem han havde hørt hos sin Fader (Joh. 8) og at den Hellig Aand, Sandheds Aand, som ikke heller talde uden hvad Han havde hørt hos Faderen, skulde minde Disciplene om *alt* det Jesus havde sagt dem (Joh. 14 og 16.) ja at selv naar Himmel og Jord forgaae, skal Jesu Ord ikke forgaae (Matth. 24.) er det sandt, da eet af To, enten maa Gud Fader Selv være en Løgner, eller Jesus kunde ikke med eet Ord begunstige eller stadfæste en *vildfarende* Fordom, kunde ligesaa lidt ville, som behøve at bruge en eneste Løgn til Grundvold for Guds og Sandhedens Størke; skal hans Ord ikke forgaae, naar Tiden er forbie, da kan deres Gyldighed ei heller være indskrænket til en vis Tid, med mindre Tid og ikke Tid, forgaae og vedvare, Nei og Ja, Løgn og Sandhed er eet og det Samme, og i saa Fald kan vi ikke trættes om Noget uden at trættes om Intet, som jo ikke er Umagen værd, om det ogsaa er Umagen værd. Til Slutning vil jeg anføre det Accommodationens Ligvers, som Jesus selv gjorde, dengang Disciplerne formanede ham til at skaane en vildfarende Fordom (Matth. 15. 13. 14.) thi da sagde Han: al Plantelse, som min Himmelske Fader ikke haver plantet, skal med Rod oprykkes, lad dem fare (som forarges over Sandhed) Blinde ere Blindes Vei42ledere, men naar en Blind, leder en Blind, da falde de Begge i Graven. At Jesus i en anden Mening læmpede sig, at Han fortav Noget og fremsatte Andet dunklere, som de Skrøbelige ei kunde bære før efter Hans Opstandelse, da den Hellig Aand skulde ledsage dem til al Sandhed, det har Jesus Selv sagt, (Joh. 16, 12. 13) og derfor skal vi smukt lade Apostlene udfylde og forklare Jesu Tale, men saavidt jeg veed er det ikke den Læmpning og Oplysning Man har lyst til, og det veed jeg vist at den ei hjælper de Forlegne af med en eneste Lærdom i den christelige Lærebygning.